

Bergö kyrka - historia och interiör

Under 1500-talet hörde Bergö till Korsholms socken. 1607 blev Bergö en del av Malax församling. Enligt K.V. Åkerblom fanns ett kapell på Bergö redan på 1600-talet:

"Fast vi icke ha några uppgifter därom kunna vi anse som säkert att det första kapellet i Vargö inrättades senast på 1690-talet. Efter 1696 hade de icke råd därtill, då hungersnöden och krigen tryckte dem. Då stora ofreden inbröt 1714, fick Vargö påhälsning av ryssarna, som togo från kyrkan en klocka, kyrkoskruden m.m. och skadade kyrkan svårt".

Bergö anses ha haft predikohus utan egen präst från mitten av 1600-talet till år 1850. Under 1600–1700 talen var det många bergöbor som blev instämnda till tinget på grund av att de inte uppfyllt sin kyrkoplikt. Från år 1652 och framåt ålades prästerskapet att sommartid hålla gudstjänst på Bergö, en plikt som inte uppskattades av alla präster.

Den nuvarande kyrkan

Kyrkan är uppförd åren 1800–1802 av byamännen. Den uppfördes ursprungligen som bönehus. Kyrkan vilar på en stenfoot av kilad sten. Taket har från början varit täckt av brädor, senare med pärtor, men är numera belagd med målad plåt. Tackrännor och stuprör monterades 1985.

Till formen är kyrkan en enkel långkyrka, till vilken en sakristia ansluter sig på norra sidan i kordelen. Kyrkan är uppförd av stock och beklädd med så kallat råvirke. Innerväggar är nedtill beklädda med spånskivor och övre delen av makulerat juteväv. Altaruppsättningen är en imitation av det nygotiska Malaxaltaret.

Missionssyfsöreningen i Bergö donerade i februari 1957 två korfönster med katedralglas. Fönstren är designade av konstnär Gunnar Forsström. Altartavlan målades år 1919 av konstnär Th. Schalin. Dold av den nya altartavlan finns en äldre altartavla som föreställer nattvarden.

Predikstolen har tidigare haft sin plats i kyrkans nordöstra hörn. Numera finns den till vänster om ingången till sakristian.

Detalj från predikstolen.

Orgelläktaren uppfördes efter senaste krig. Orgeln, som är byggd av firma J.V. Virtanen Esbo, installerades 1956. Den är enligt byggarens egen berättelse deras första orgel. Ett piano inköptes 1981. Elektricitet installerades 1954, centralvärme 1964 och högtalaranläggning med hörselslinga 1984. Till kyrkan leder två dörrar. Vid dörren i södra sidoarmens östra vägg finns en handikappramp som byggdes 1984.

Ljuskronan framme i kyrkan är av mässing och "Förfärdigad av Matts Svedberg, Malax, 1878". I södra sidoarmen hänger en ljuskrona av järnbleck som är en gåva av Solf församling. Framför läktaren finns en ljuskrona av mässing och porslin med petroleumlampa som är från 1887. På altaret finns en sjuarmad mässingsljusstake som är en gåva av Aina Samberg 1914. Framme i koret finns också två femarmade ljusstakar av järn, vilka är en gåva av pastor Alvar Nyqvist 1929.

Ljuskronan i järnbleck.

Renoveringen år 2000-2002

Kyrkan renoverades invändigt 1966. Första tanken på en ny renovering väcktes 1997, redan då med tanke på 200-årsjubileet. I juli 2000 beslöt kyrkofullmäktige att anhålla om stöd från kyrkostyrelsen, i augusti 2001 kom styrelsens slutliga beslut och i oktober godkändes planerna i Museiverket.

Vid renoveringen kom många gamla och genuina handgjorda konstruktioner att lyftas fram igen. Då spontbrädorna i kyrktaket togs bort upptäcktes en vacker målning i blått och guld, som ingen nu levande tidigare hade sett. Målningen har restaurerats och samtidigt använts som utgångspunkt då kyrkans nuvarande färgsättning – i varmt ljusgult, gråblått, brunt och grönt – bestämts.

Takmålningen som upptäcktes i samband med renoveringen 2000-2002.

Till det ovanliga med Bergö kyrka hörde att en bänk inte var den andra lik, eftersom de var hemmagjorda i olika gårdar. Bänkarna finns kvar, men de har breddats några centimeter, ryggstöden är vinklade en bit bakåt och de har fått ändamålsenliga psalmbokshyllor.

Moderniteter som kommit till i samband med renoveringen är bland annat vatten- och avloppsledningar (förr bars allt vatten från församlingshemmet), toalett, diskskåp, städ-förråd, klädotrymme, direkt elvärme under bänkarna, isolering, ventilation under golvet, tak över huvudingångens trappa, förstorat altare och utflyttad altarrund, förnyad ljudanläggning i kyrkan och till församlingshemmet, alarm samt automatisering av klockringningen.

Kyrkan återinvigdes 17.11.2002. Samtidigt firades kyrkans 200-års jubileum.

Tack till Stefan Nyman på www.bergo.nu för uppgifterna!

